

SÜG-Press

8. september 2010

leht asub aadressil www.syg.edu.ee

Number 275

KOLMAPÄEVAST REEDENI

K 08.09	14.00	Direktsiooni koosolek
	15.00	Juhtkonna koosolek
N 09.09	18.00	6.–9. klassi lastevanemate koosolek
E 13.09	10.00	TÜ Teaduskool 9. kl
	12.00	TÜ Teaduskool 10. kl
	10.45	Klassivanemate koosolekud
	13.00	TÜ Teaduskool 11.–12. kl valik
T 14.09	09.00	SA juhataste koosolek
	14.00	Metoodikanõukogu koosolek
	18.00	10. klasside lastevanemate koosolek
K 15.09	14.00	Direktsiooni koosolek
R 17.09	19.00	Jukude pidu

DIREKTSIOON TÄNAB

Sirje Ess – kena Tartu sõidu korraldamise eest
Aado Haandi, **köögipersonal**, **abituriendid ja Võhma Külamaja** – jukukooli laagri toredate kordamineku eest

Mari Ausmees, **Andreas Noor**, **Aado Haandi**, **Kristi Aro ja head sõbrad Tallinnast** – ilusa esimese koolipäeva kordamineku eest

Anne Teigamägi ja kehalise kasvatuses ainekomisjon – toredate spordi- ja huvipäeva korraldamise eest

PEDAGOOGILISED KÕNELUSED

T 07.09 *Marek Schapel* Õppematerjalid
K 08.09 *Anne Teigamägi* Teiste seiklusjutte maalt ja merelt
N 09.09 Direktsiooni info
R 10.09 *Triino Lest* B7 noortelaager
E 13.09 *Viljar Aro* Elukool
T 14.09 *Indrek Peil* eKooli KKK

ROOTSI KEEL KÕIGILE

Algõpetus kord nädalas teisipäeviti kell 16.00. Esimene kohtumine 16. septembril kell 16.00 klassis number 310. Kui on vaja rohkem infot, siis saada meil aadressil kristi.aro@syg.edu.ee. Kohtumiseni!

Kristi Aro, rootsi keele õpetaja

TÜ TEADUSKOOLI LOENGUD

Esmaspäeval, 13. septembril toimuvad Saaremaa Ühisgümnaasiumi auditooriumis TÜ Teaduskooli tutvustavad loengud.

Kell 12.00 – kõigile SÜGi 10. kl õpilastele
Kell 13.00 – kõigile huvilistele klassidest 7.-9. ja 11.-12., keda aineõpetajad soovivad ja õpilastega ka ise sellest räägivad.

Anne Teigamägi, teadus- ja huvikooli projektijuht

SPORDITEATEID

Erigrupi esimene kokkusaamine on teisipäeval, 14. septembril kell 16.00 spordihoone aeroobikasaalis. Spordiriided kaasa. Osaleda saavad need, kellel on avaldus ja arstitõend esitatud.

Tiiu Haavik, kehalise kasvatuses õpetaja

Tõsised huvilised, kes soovivad tegeleda kergejõustikuga, andke endast teada meiliaadressil virge.treiel@syg.edu.ee
Virge Treiel, kergejõustikutreener

TULE ÕPI ITAALIA KEELT!

Minu nimi on Heivi, olen 26-aastane. Aastal 2003 lõpetasin Kuressaare Gümnaasiumi ning otsustasin oma edasisi õpinguid jätkata Itaalias, selleks oli aga vaja selgeks õppida itaalia keel, sest ilma keeleoskusega oleks sealses kõrgkoolis raske hakkama saada.

Aastaga omandasin keeleoskuse, suuresti tänu selle maa umbkeelsusele ja üldi itaaliakesksele kultuurile ning ühiskonnale, mis kõik aitasid kaasa kiirele keele omandamisele.

2004. aasta sügisel suundusin õppima Milano Riiklikku Ülikooli, minu erialaks oli inglise filoloogia ja lisaerialaks vene filoloogia, kogu õpe ülikoolis toimus itaalia keeles ning kõik eksamid olid suulised.

Nüüdseks olen ringiga tagasi kodusaaarel ning soovin Teiega, keelehuvilised, jagada seda, mida olen nende aastate jooksul omandanud. Eeskätt oleks selleks erinevad kultuurilised ning keelelised teadmised Itaaliast ning selle maa eripärad.

Aga miks üldse õppida itaalia keelt? Sellele küsimusele võib vastata mitmeti.

Itaalia keelt räägib maailmas umbes 70 miljonit inimest, olles riigikeeleks Itaalias, üheks riigikeeleks Šveitsis ning emakeeleks paljudele Korsika ning Somaalia elanikele.

Itaalia keeleoskus võimaldab meil lähemalt tundma õppida nii omanäolist ja kunstirikast maad, kui seda on Itaalia, aidates paremini mõista selle maa kultuuri ning selle eripära. Lisaks annab see võimaluse lugeda originaalsit itaalia kirjanduse klassikuid: Dante Aligherit, Petrarcat, Boccacciot ning paljusid teisi. Samuti võimaldab keeleoskus vaadata filme itaalia keeles ning kuulata itaaliakeelseid laule, mõistes nende sisu.

Keele ajalugu on alati seotud rahva ajaloo. Itaalia keele valdamine võimaldab ajakirjanduse ja raamatute kaudu lähemalt tutvuda Itaalia poliitilise, sotsiaalse ja majandusliku eluga läbi aegade. Rääkides itaalia keelt on teil palju suuremad valikuvõimalused ka edasistes õpingutes, sest Itaalias asub mitu Euroopa vanimat ülikooli, milles on võimalik õppida erialasid, mida siin Eestis veel ei ole. Näiteks Bologna ülikool on asutatud 1088 aastal ning maailma vanimate ülikoolide nimistusse kuulub samuti Modena ülikool, mille asutamisaastaks on 1175.

Kuid see pole sugugi kõik. Arvan, et mis tahes võõrkeele valdamine paneb meid sügavamalt tunnetama oma emakeelt ning kergendab uute võõrkeelte omandamist.

Minu sooviks oleks anda Teile algteadmised itaalia keelest ning tutvustada selle maa kultuuri ja ühiskonna korraldust. Ootan kõiki huvilisi, et koos rännata selle ajaloolise hõnguga maa keele ja kultuuri radadel. Esimene kohtumine on **esmaspäeval, 13. septembril 16.00 kooli raamatukogu ukse juures**. Siis lepime kokku ka edasiste kohtumiste ajad. Kohtumiseni!

Heivi, itaalia keele õpetaja

MUL ON ÜKS UNISTUS....

...et kuidas võiks kooliaasta alata:

- kõik õpilased ja õpetajad teevad reaalseid suurejoonelisi plaane;
- kõik õpetajad suudavad motiveerida iseenmast, et õpetada paremini kui eales varem;
- kõik õpetajad pakuvad õpilastele TÜ Teaduskooli ja muid võimalusi enesearenduseks;
- kõik õpetajad osalevad oma õpilastega kõikvõimalikel pidevalt pakutavatel üleriigilistel võistlustel;
- kõik õpetajad alustavad juba täna olümpiaadiettevalmistust oma andekamate õpilastega;
- osalemine aineolümpiaadidel on enneolematult suur;
- kõik õpilased küsivad õpetajatelt lisäülesandeid, et saada veelgi paremaks;
- kõik õpetajad märkavad raskustes olevaid õpilasi ja leiavad hea lahenduse edasiminekuks;
- abituurium mõtleb juba täna, millisesse kõrgkooli minna ja milliseid riigieksameid valida;
- abituurium hakkab kohe õppima täiesti uut moodi – kõikehõlmavalt ja eesmärgistatult;
- uued kümnendikud alustavad nagu ikka vaimustunult ja see vaimustus ei vähene kuude möödudes;
- üheksandikud mõtlevad juba täna, mis saab edasi peale põhikooli lõpetamist;
- üheksandikud saavad aru juba täna, et meie kooli kümnendates jätkates peaks veerandid lõppema neljade-viitega;
- esimesed klassid on nunnud nagu alati ja suurendavad ka kõigi teiste koolirõõmu;
- me teretame ja teretame ja teretame – kõiki koolis ja kas või mitu korda päevas;
- koolis oleme me alati lõbusad, loovad ja lahked;
- kooli nimel oleme me pidevalt nõus pingutama

Viljar Aro, direktor

2010/2011 ÕA GÜMNAASIUMI TÖÖVIHKUD

10.–11. klassi õpilaste töövihikute raha tuleb kanda 27. septembriks SÜG Sihtasutuse pangaarvele 10220016710015 Eesti Ühispangas märgusõna töövihik, summa..., õpilase nimi ja klass. Töövihikud jagab õpilastele kätte aineõpetaja õppetöö alguses. Töövihikute eest tasuda järgmised summad:

10. KLASS

10A	446.-	saksa	keele
õppijad: edasijõudjad	394.-		
10B	451.-	saksa	keele
õppijad: algajad	384.- / edasijõudjad		
10C	451.-	saksa	keele
õppijad: edasijõudjad	399.-		

11. KLASS

11A	414.-	prantsuse	keele
õppijad	528.-		
11B	424.-	prantsuse	keele
õppijad	538.-		
11C	424.-	prantsuse	keele
õppijad	538.-		

10. klassi õppematerjalide nimekiri:

Õige emakeele harjutusi (kasutatakse 3 õppeaastat)
Maailma ühiskonnageograafia gümnaasiumile
New Headway Upper-Intermediate Workbook (10A – kasut. 2 õppeaastat)
Upstream Intermediate Workbook (10B,C – kasutatakse 2 õppeaastat)
Eesti ajaloo tv gümnaasiumile I–II osa + kontuurkaardid
Prantsuse keel
Saksa keel

11. klassi õppematerjalide nimekiri:

Kirjavahemärgid
Inimene, ühiskond, kultuur I–III osa
Üldmaateadus gümnaasiumile
Orgaanilise keemia harjutustik I–II osa
New Headway Advanced Workbook (11A – kasutatakse 2 õppeaastat)
Upstream Upper-Intermediate Workbook (11B,C – kasutatakse 2 õppeaastat)
Prantsuse keel
NB! Vajadusel saab infot raamatukogust.
Raamatukogust saadud õpikutele palun kirjutage sisse oma nimi ja klass.
Kena kooliaastat soovides
Ivi Vikat, raamatukogu juhataja

ÕPETAJATE ÕPPERIS TARTUSSE

Kaks aastat tagasi kohtusime Kuressaare Gümnaasiumi ja Tartu Hugo Treffneri Gümnaasiumi õpetajatega Saaremaal ja tegime kokkuleppe, et järgmisel korral arutame tööasju Emajõe linnas. 23. augusti varahommikul asusime teele.

Pika sõidu vahepeatuse tegime Heimtali mõisas, kus tegutseb Raudna Põhikool. See on kool, kes on saanud novembris 2009 vabariigi uhkeima ja omanäolisema spordihoone. Ajaloolisse mõisasüdamesse kerkinud maja nimetati juba enne selle valmimist Eestis ainulaadseks. Loomulikult on midagi niisugust alati põnev oma silmaga näha. Lahkelt spordihoone administraatorilt saime nõusoleku ja kohale jõudnuna kohtusimegi direktori Eero Metsvahiga, kes näitas meile Peep Jänese projekteeritud spordi- ja kultuurikompleksi. Kunagisel mõisnikul Hermann von Siversil olid huvitavad ideed ja ta laskis ehitada aastatel 1858–1861 (1866) hobustele ringtalli pikkusega 200 meetrit, kus 15 nurka siseõues. Siseringmüür oli suuremas osas hävinud, välismüür osaliselt varisenud. Tänapäevane ülesanne arhitektile oli kavandada selle ehituse sisse uusehitus, mis võimalikult vähe külapildis märgatav oleks ja päästaks hävimisest kuulsa von Siversi ringtalli. Uus spordihoone ongi rajatud ringtalli võrukujulisse sisehoovi ja sobib sinna niivõrd hästi, et jääb mulje, justkui oleks ehitusjärjekord olnud vastupidine. Nutikalt on lahendatud ka ruumiküsimus, erinevad mänguplatsid on piiratud erinevate märgistustega, osa ruume ehitatud ringmüüri sisse ja osa väljakuid siseõue. Hobusetalli asemel on nüüd Heimtali mõisas kooli kunsti-, arvuti- ja muusikaklassid ning terve küla raamatukogu. Raudna spordihoone – või piseke kultuurikeskus? – on märkimisväärne ka selle poolest, et punastest tellistest osa on vanu ja ehtsaid ja uued on küpsetatud Aseri telliseteahases käsitsi vormitud tellistest. Tulemus sai niivõrd hea, et tellisarhitektuuri võistlusel «The Baltic Brick and Roof Award 2009» on maja saanud kõrge tunnustuse ja valitud välja ülemaailmse võistluse «Brick Award 2010» nominendiks. Raudna põhikooli ajalooõpetaja Imbi-Sirje Tormi raamatust «Heimtali Siversite ja mõisaajaloo käsitus koolitöös» on võimalik selle huvitava mõisniku ja ehituse kohta lisa lugeda.

Kindlasti on tegu huvitava lugemisvaraga, sest andmed on õpetaja kogunud Heimtali viimase mõisniku saksakeelsest gooti kirjas päevikust.

Raudna Põhikooli direktor

Sportihoone siseõu ja ringmüür

Tartu Rüütli tänava kaunil koolitrepil võtsid meid lahkesti vastu Treffneri kooli direktor Ott Ojaveer ja õppealajuhataja Aime Punga. Külakostiks oli meil kaasas multifunktsionaalne valitsussau direktorile ja lapsi tegev ananassililil õppealajuhatajale, et elu ilmas seisma ei jääks.

Kolme kooli õpetajate kohtumise esimesel tööpäeval arutasid õpetajad uue õppekavaga seotud teemasid ja muid koolielu aspekte. Igast koolist esines neli õpetajat kogemusliku ettekandega kolleegidele. Saime teada, kuidas õpilasi kunsti mõistmisele suunata, tugisüsteeme tööle saada, ülikoolidega koostööd teha, erinevate projektirahadega toimetamise tarkusi, kooliuuenduslikke tegevusi ja palju muud igapäevast koolielu puudutavat. Väga südamlilik ning haridusaastaid hõlmav oli Treffneri koolimaja ja ajaloo tutvustus.

24. augustil olime Vanemuise Kontserdimajas Tartu Õpetajate Sügisfoorumil. Õpetajatele esinesid oma ala asjatundjad ja spetsialistid. Kaitseminister Jaak Aaviksoo puudutas ettekandes rahvusvahelist kaitsepoliitikat ja

seada mõjutavaid asjaolusid, Põhjamaade Investeerimispannga asepresident Gunnar Okk kõneles rahvusvaheliste finantsinstitutsioonide toimumispõhimõtetest, rahvusvahelises töökeskkonnas vajalikust paindlikkusest, kultuuriteadlikkusest, erinevustega arvestamisest ja sellest, mida ootavad ettevõtjad koolilt, õpilaselt ja õpetajalt. Mati Karelson kõneles arvutite kasutamisest ravimiarenduses ja Indrek Ranniku Tartu linnavalitsuse linnaplaneerimise osakonnast rääkis Tartus püstitatud arendusülesannetest pärast suurt ehitusbuumi. Kodumaja juht Lembit Lump rääkis oma ettevõtte näitel, kuidas suurfirma masu üle elas ja mida nad sellest õppisid.

Tal olid niivõrd hästi haridusellu sobivad põhimõtted, et esitaksin olulisemad kooliaasta alguses uuesti:

* Kõik sõltub inimestest – nende võimekusest ja motivatsioonist. Üldjuhul ei ole ühegi eesmärgi saavutamine võimatu, kui seda tahtakse tõeliselt saavutada.

* Inimesed ei ole võrdsete võimetega. Seda ei olegi vaja, sest rolle, mis vajavad täitmist, jätkub kõigile. Oluline on, et inimestel oleks saavutusvajadus, pühendumisvalmidus, õppimis- ja töötahe. Kui need on olemas, siis muus osas saab igat inimest aidata – igas tema rollis.

* Inimesed on uskumatult kohanemisvõimelised ning suudavad seda olla ka ilma sundimata. Inimesi teevad sageli nõrgaks ja saamatuks need, kes neid juhivad – sest nende juhtide endi latt on sageli liiga madalal.

* Haridus, haritus, väljaõpe, kogemused, tahe olla parim, oskus näha “suurt pilti” ning mõista seoseid põhjuste ja tagajärgede vahel, maksavad. Need, kes seda mõistavad, on need, kellega võib “liigutada mägesid”.

* Juhte, spetsialiste ja töölisi, kes tahavad olla parimad ja kellel on selleks eeldusi, on kahjuks liiga vähe. Kui kellelgi on selline ambitsioon ja potentsiaal, siis tuleb neid arendada ja anda neile võimalusi. Aidata saab seda, kes ennast ise aitab.

* Panustada ei tasu nendele, kes kardavad, et äkki pingutavad rohkem kui minimaalselt vaja.

* Koostöö ja üksteise kuulamine on hädavajalikud. Sageli piisab sellestki, kui informatsiooni jagatakse.

* Kõige hinnatumad on tegelikult need eestvedajad, kellel on visioon, kes usuvad endasse ja teistesse, kes on nõudlikud nii enda, kui ka teiste suhtes ning kes ei lase ennast mõjutada saatute lõputust hädaldamisest ja vabandamisest.

Päeva lõpetas Aleksei Turovski jutustusega sellest, kuidas loomad oma lapsi kasvatavad.

Koduteel arvasid kõik, kes kohal käisid, et oli kosutav, arendav ja huvitav. Ja mida muud ongi kooliaasta alguseks vaja! Kui õpetaja on saanud ergutust, siis jaksab ta olla ka oma õpilastele kosutav, arendav ja huvitav.

Sirje Ess, koolitusjuht

JUKUKOOLI LAAGER

Kooliaasta ei alga meie koolis mitte tundidega, vaid hoopis laagriga – Jukukooli laagriga.

Laager nagu laager ikka – võistluste, mängude ja meeldiva seltskonnaga. Põhiraskus lasus Juhanitel, kes Jukusid kenasti nii päeval kui öösel „kantseldasid“. Oma tervituse tõi isiklikult kohale ka koolijuht Viljar Aro. Tema pani noored ka veidikeseks oma tulevase elu peale mõtlema ning järgnevalt panen kirja 10. klasside ootused meie koolile.

C klassi püramiid-etendus

Jürid ja Marid

OOTUSED KOOLILE

mitte midagi muud kui äraostetavust, vähe kodutöid, head taset õpetamises, KÕIKE, palju ilusaid tüdrukuid, häid soovitusi edaspidiseks, häid elamusi, parimaid pastakaid, pikki vahetunde, seeditavat ja maitsvat toitu, meeldivat suhtumist, võimalust huvialadega tegelemiseks, tahame asju ka praktiliselt kogeda, mitte ainult raamatust lugeda, head haridust, uusi tutvusi, põnevaid üritusi (näiteks balle), mõistvaid õpetajaid, tüdrukute jalgpalli, stipendiume, kasulikke kontakte tulevikuks, soojemate koolimaja, lühemaid söögijärjekordi, uusi sõpru, meeldejäävat mälestusi, alati naeratavaid nägusid, kokkuhoidvat lendu, aktiivset klassi, optimistlikku suhtumist, uusi traditsioone ja vanade jätkumist, reeglitest kinnipidamist, tasuta suusalaenutust, söökla töötajate hügieeni paranemist, soovilugusid baaris, piisavalt huumorit, lõbusat koolipere, aktiivseid lennukaaslasid, külmapühased, tupevat klassivaimu, lahedat lennupulma, inimlikku tunniplaani, kehalisi viimasteks tundideks, erinevaid väljasõite, rohkem tööd tunnis, vähem kodus, tunde väljaspool kooli, rõõmu, elutarkust.

nn. ristimisvõistlus – Iiri jõulud lisandiga

Ühtsuseproov - meeskonnatöö

Enne iga võistlust kontrolliiti kohalolekut

Traditsiooniline veepommi võrkpall

Kallis koolipere, aitame meie noori ja rohelisi hästi kooliellu sisse elada ja proovime ühiselt vastata nende ootustele. Ilusat kooliaasta algust kõigile ning jõudu ja jaksu kümnendikele jukude nädalaks!

Triino Lest, huvijuht;

pildid Diana Ōun, Gustav Kull

ELURIKKUS OOTAB ÜLESJONISTAMIST

Rahvusvaheline elurikkuse aasta 2010

1. septembril algas elurikkusele ehk bioloogilisele mitmekesisusele pühendatud arvutijoonistuste võistlus. Kuni 15. novembrini kestval võistlusel saavad osaleda kõik looduse- ja kunstihuvilised lapsed, noored ja täiskasvanud.

Pintsli asemel tuleb kasutada arvutihiirt või digilauda, ülesjoonistamist ootavad nii bakterid kui looma- ja taimeliigid, evolutsioon, kliimamuutused, elurikkuse kadu ja kaitsmine.

Valida on 9 teemat:

- * Elurikkus luubi all
- * Emakese Maa lapsed
- * Kliimamuutuste haardes
- * "Elu puu"
- * 100 aastat looduse kaitsel
- * Öö loodusmuuseumis
- * Ūrgmere elukas
- * Kadusid elupaigad, kadusid liigid
- * Oma liik ja võõras liik

Võistlus toimub neljas vanuserühmas, parimate piltide autoritele on välja pandud auhinnad ja temaatilised eripreemiad. Täpsemad juhised ja piltide esitamine aadressil <http://joonistaja.eenet.ee>

Sealsamas saab näha ka varasemate võistluste töid ning lugeda lähemalt elurikkuse kohta. Võistluse korraldavad EENet ja Tallinna Tehnikaülikooli Geoloogia Instituut, toetavad Keskkonnaministeerium ja Keskkonnainvesteeringute Keskus.

Elurikkus ehk bioloogiline mitmekesisus on loodus kõigis oma eluvormides hõlmates nii geneetilist, liigilist kui ka elupaikade ja ökosüsteemide mitmekesist. Elurikkus on elu alus – ükski organism ega liik ei tule toime üksinda, oleme kõik omavahel seotud. Ka inimese heaolu ja püsijäämine Maal sõltub tohutust hulgast teistest liikidest, kes tagavad meile hapnikurikka õhu, puhta vee ja mitmekesise toidulaua.

TTÜ Geoloogia Instituudi vanemteadur Olle Hints kinnitab: „Elu meie koduplaneedil on alati olnud pidevas muutumises. Ometi ei ole ükski liik mõjutanud keskkonda ja kahandanud ümbritsevat elurikkust sellisel määral nagu meie ise. Inimese põhjustatud elurikkuse vähenemine on võrreldav Maa geoloogilises ajaloos toimunud katastroofidega, ületades tuhandekordselt keskmist väljasuremise kiirust. Oleme olukorras, kuskahanev elurikkus seab küsimärgi alla inimkonna tuleviku.“

ÜRO kuulutas 2010. aasta rahvusvaheliseks elurikkuse aastaks, et juhtida tähelepanu elurikkuse väärtustele ning vajadusele vähendada inimtegevuse mõju loodusele.

Viiimati korraldas TTÜ Geoloogia Instituut koolilastele ja ka teistele huvilistele TTÜ Muuseumis äsja avatud vulkaaninäituse.

Lisainfo arvutijoonistusvõistluste kohta:

Anne Märdimäe, EENeti osakonnajuhataja,
7 302 110, Anne.Mardimae@eenet.ee